

FOGLALAT: Magyarország (Kinevezések; rosnyói tisztválasztás; Gremperger jótékonyága, bácsi tudósítás; bukaresti közlemény Sükeiről, elegy; m. t. társ.) Franciaország (következési elöljáró ülése; Meunier fogsága 's vallomása; a' republ. család. társaság;) Spanyol-ország (cortesgyűlési munkálatok 's országviszonyok; Alais és Rodil; Narvaez mint napi hős; hadi hírek; Espartero megverte a' carlosiakat; Bilbao megszabadult; 's a' t) Portugália (a' kormány penzbeli szorultsága 's erőtlensége.) Anglia (O' Connell beszéde; az egyházi adó ügye; elegy) Belgium. Orosz-; Török- és Olaszország. Amerika. Elegyhír. Gabonaár. Pénzkelet. Budai lotteria.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. fősége 1836 dec. 9-éről kelt legf. határozatánál fogva a' megürült karlovtzi nem egy. görög érsekség 's metropolitai szék ideiglenes kormányzására Sztankovits István ujvidéki megyés püspököt méltóztatott kinevezni

Ő cs. k. fősége dec. 27-éről kelt legf. határozata szerint a' lemberg diák szertartású székes káptalammal örkanonokká Thoma Ferencz eddigi iskolás kanonokot mélt. kinevezni.

Rosnyó jan. 3-án Szabad kir. városokhoz mind népességre, mind miveltségre nézve igen közelitők hazánkban az ugy nevezett püspöki városok; 's kötelességünk teljesítendjük, ha azok jelesb változást is nyilvánra hozzuk. Hogy Rosnyó-bánya az érintettek sorába tartozik, megemlíteni elég. Ez mintilyen e' folyó év 2dik napján régi szokásnál fogva tartá a' keblebeli tisztviselők rendszerint újítását. Mi végett az uradalom képviselője Dobos Ferencz ur az ezert felülhaladó polgárokkal 's nagy számú vidéki jeles vendég-koszorúval városi tágas teremünkbe léptével székelt foglalnán mélt. 's főtiszt. küldőjének a' tantörthetetlen polgárokhoz intézett, 's a' jelenkori szellemet lehelő levele felolvasta után ismételt harsány éljenekkel üdvözöltetett a' felbuzdult néptömeget. A' viszonyos köszöntések, 's az eddigi tiszt. tagoknak hivataljokról szónoklatos ajakkal történt lemondásuk után a' köz. véleményét tolmácsoló tartósb felkiáltásnál fogva Bölcsházy József h. ügyvéd; Mayer Imre; Zibray Antal ötvenes-személyek; if. Roszty József h. ügyvéd és Kaiser Sámuel tanácsbeliekké levének, N. Varsányi Fialka, 's ns Schmidt Áron jobb létre költöztek helyeit betöltendők. Kirschmayer Sámuel, és Mayer Sándor h. ügyvédek eddigi pontosan viselt főjegyzői tisztükben megerősítettek. Hátra volt még a' bíróválasztás; de annak is egy közönséges, 's lelkes felkiáltás azonnal véget vete, melly-nél fogvást a' három kijelelt közül a' szeretett Gode József választott ki, már 9 évigviselése e' diszes hivatalt dicséretesen. Ez meglevén, a' most érintett főbírói tiszt. jogaihoz ragaszkodva, az ezen polgári ünnepet személyes jelenlétével diszesítő Andrassy György grófot helybeli polgársággal kínálta meg, a' mit is a' gróf szívesen felvállalt. Ezután több úri vendég polgárrá kinevezéssel, kitünő renddel végeztetett e' polgári ünnep.

Intézetünkhez Bukarestből érkezett következő közlemény szórul szóra így hangzik: Műns. Oláhországban alapult evangélico-reformata magyar gyülekezet egyházi-tanácsa ismételtük nyilatkozatunkat mindenki, nevezetesen a' két ns magyar haza előtt, hogy nagy tiszteletű t. Sükei Imre ur, minékutána gyülekezetünket 23 év alatt, nagy erőködés 's fáradhatatlan munkásságok közt alapította, organizálta, annak templomhelyet, 's minden lehető építményeket, templomot orgonával 's minden más megkívántató belső 's külsővel, paplakot 's iskolaházat, mellyben a' magyar sárjadék ő tiszteletessége által rendelt rector által nemzeti nyelven tanítatik, saját béléltása szerinl állított, ugy ezek jövőndői fenállhatására bizonyos tőkét saját nézeti 's törekvései által szerzett, ezeken kívül Havasalföld anyavárosához távuli m. városaiban is, u. m. Plojesten és Kimpinitán, filialis gyülekezeteket plántált, 's több helyen is azt tenni törekszik, mellyeket, míg ezekbe is magyar nyelvű prédikátor rendeltethetnek, évenként háromszori hozzájuk utaztával maga pásztorol; 's minékutána ezek, 's hasonló érdemeinél fogva az ország' kormányától is (divántól) évenkénti jutalomra méltatott volna: egyházi tanácsunk is a' tisztelt apóstolgo férfit, ezek tekintetéből 's hálas érzelmünk' jeléül, mint nem csak az Isten anyaszentegyházának virágzózatját, hanem egyszerűmind nemzetiségünk, 's magyar nyelvünknek, idegen földön is lehető terjesztőjét a' közelebbi egyházi közgyűlésben minden tagok' szavazat szerinti akarattal titularis superintendensi rangra emeltetni elhatározta. Költ Oláhországban Bukaresten oct. Sán 1836. Kiadta Vásárhellyi Károly, Fő-Curator. Beretzk Károly, Al-Curator. (P. H.)

Pozsonyban dec. 25-én meghalozott Gyürky Ignácz orvostanár, bold. Illyésházy Szidónia grófné volt házi orvosa, életének 67ben mindenkor bőven tanusított emberbaráti érzelmének újabb bizonyítványa végintézete, mellyben a' sz. erzsébeti apácáknak egy új beteg ágy-felállítássa 4000 frtot, az irtalmas barátok kórházának 1000 fr. a' városi kórháznak 's a' szegény-gyámolító intézetnek külön 1000 fr., a' blumenthali lelkésznek 200 fr. oly célra, hogy azt az ottani szegények közt ossza ki. E' fölött Csepreghy Therez asszony, a' boldogultnak általános örököse, annak szóval kijelentett kívánatához képest, az evangélicusok kórházának 500 fr. 's a' bold. hű szolgájának 1000 frtot fizetett ki.

Allagovich János, néhai magyar-szolgányi lelkész, az esztergami kerületbeli nemzeti iskolák felügyelője, alesperes és esztergammegyei bíró 1836 év végével meghalozván, 400 aranyon kívül, hátramaradt egész vagyonát szolgányi szegény hallgatóinak hagyá.

Pesten f. h. Sán a' farsangi közvigalmakat mintegy megnyitólá, tartatott a' jóltevő pesti asszonyegyesület sorsjátékkal egybekötött

álorezás táncmulatsága. A' hasznost kedvessel társító táncmulatság igen népes és sokkal élénkebb volt, mint más éveken. Ezt követé jan. 11-én a' törvénytanulók nagyszerű 's terjedelmű táncmulatsága, mellyet néhány ifju nemzeti tánczezel nyitott meg 's a' korunkat diszesítő szelid és művelt szellem, ellenkezője a' hajdani ifjuság szilaj's dulongó gyönyöreinek, örvendetesen bélyegze.

1836 év' második felében, vagy is m. évi jul. elejétől 1837 év' elejéig született Pesten 751 férfi- 705 leánygyermek, mind össze 1456; összeadtak 538-en.

Az 1836ban orvostanárokká avatottak között következők értekeztek nemzeti nyelvünkön a' pesti tudom. egyetemnél: György József; a' természeti testek lépcsőnkénti kifejlődéséről; Tar Sándor; a' kávéról; Vámosy Mihály; a' betegségek okairól; Csiky Péter; a' táplálatokról; — Guttman József; a' hugykészítő életművekről; — Lazánszky Tamás; a' viziszonyról; Rothkrepl Ferencz; a' kisderek füesztése 's mosatásáról; Jellasics József; az emberi életművezet első változásairól; végre Csajághy István; a' rokonszenvről (Sympathia.)

Putnok; január 9-én szentelte föl Scitovszky János megyés püspök ur az itteni ujdón 's főleg a' tiszt. püspök bőkezűsége által épült r. kath. egyházat. Estve a' város a' közvígység nyilvános jeleül kivilágosítottatott. —

Veszprém; január 7-én: Miután a' folyvásti üldözés alatt levő zsványcsapatok nagy részint megoszottak, közülök csakugyan az új év első napján Mogyor. v. Nagy Jancsit nagyszőlősi születésű 22 esztendőst, Király János nevű szökött katona társastul Nagy-szölősben elfogták.

Piskolt (Szathmár vgye): Azon természeti csapások, mikkel a' közelb lefolyt mostoha év hazánk majd minden tájkát sujto-gatá, vidékünk 's helységünk is nagy részint meglátogatta; volt májusi ártalmas hidegünk, fűttak gyakran az éjszaki dühöngő szél-veszek, ritkán láttunk egész novemberig nem hogy esőt, de csak harmatot is, mi miatt mind őszi mind tavaszi vetésünk közepszerűleg is alig fizettek, kutainkból a' vizek elapadtak, éhes barmaink elől elsült a' legelő. Voltak, ha nem épen nálunk is, de legalább vidékünkben, jégesők, tűzveszélyek 's több helyen marhadög. Végre nov. 15-én ránt rohan a' gyilkos cholera, 's két hét alatt 30 lakostársunkat ragadá el. De mind ennél rettentőbb volt a' természet legiszonyúbb csapása, a' földrengés, melly az 1834diki bórzhalmos erőszakoskodásit felednünk nem engedvén, mult évben is hől kisebb hol nagyobb erővel 14szer jelentkezők. napokon: jan. 26-án, febr. 6-án, Skán két ízben, és 19-án; martz. 18-án; april 11-én; jul. 16-án; aug. 4-én és 13-án; sept. 17-én; oct. Sán és 30-án kettőzöttett súlyos rázással. — Visszatérőleg az 1834diki nagy földrengésre, méltó figyelmet érdemel annak egy nevezetes következménye, hiteles szemtanuk bizonyítása szerint: a' Piskoltól délnyugatra eső Ottomány helység ugyanis, melly az említett rengés előtt annyira feltűnő volt, hogy a' piskoltiak az ottományi házakat majd mind tőből láthaták, most úgy elrejtekezett, hogy még a' hegyoldalban épült, Komáromy Györgyné asszony diszes házának teteje sem látszik; a' délkeletre fekvő Pér pedig, melly az előtt Piskoltra nem látszott, most majd minden házastul látható. Mi lehet oka, hogy ez egymástól másfél mérföldnyire fekvő két helység mintegy bujósdi játszik, egyik ugyanis el, a' másik feltűnelg: magyarázzák meg a' természet titkainak avatottjai!

Bácsbol. Uj esztendő napja a' dunai alvidékekre egészen új időt hozott, telet az ő valóságos nyers karakterében mint illik. A' mély sár azonnal rideg fagyvá vált, bár hó-boríték jönne rá! — a' Duna pedig mingyárt más nap hatalmasan zajlott. Az utak deszka-egyenesekek. — Sobri ellen formaszertint zárvonal van a' Duna mentiben, 's minden politiai rendelés talpon; kivált a' dunai révek nagy gondnal őriztetnek.

Valamint minden gazdai számoláson alul ütött ki a' tavalyi termés, úgy visszasakannak következő is. Legkevesebb adakozási jótéteményt hallánk máskor a' tiszt. áldott termésű alsó vidékekről, mert a' föld magavolt adakozó's olyankor az esetes szükség könyebben fődözhető mint talán más akármely vidéken. A' szükség érzete, a' szoktalanságnál fogva is most annál nyomasztóbb az alföldön. Az előbb tengődő szegény most nem tud hová lenni, a' házi szegények sora pedig véghetetlen. Különösen illik ez a' Kunságra, hol a' birtok fölaprózva levén, maga a' birtokos lakos is számot vet élelméről a' jó, ha kiút a' számolás: a' birtoktalan zsellér pedig egészen ön magára szorulva marad 's gyámolt, a' jó isten tudja, hol talál. Innen azon kivándorlások, aratásra, munkára, teletésre menetelek, mellyeket a' kunságiakról a' nyáron 's őszön által a' hírlapokban olvashatánk. A' szegény zsellér mind-ezt előbb otthon is fölálhatá, sőt kevés volt a' kéz az otthoni munkákra. A' tél beálltával még inkább kopogtat a' szükség 's hozza magával egyéb rokonit. Illy szorultságban, — mert körülmények emelik az imputatiót, — kétszeres becs-

re magasul a segedelmet hozó tétémény is. Illyennek, örülünk hogy lehet említenünk, Gremperger Pál urnak a bábockai pusztá haszonbérletjének meglepő példás tétét. Ő a mult dec. 21kén a hozzá szomszéd Kunszentmártoni szegények 's éhséggel küzködő vagyontalan házi szükölködők élelmezésére, tulajdon szekerein, váratlanul 500 véka tiszta árpát küldött a mondott városba kiosztás végett. Tisztelet 's áldás az illy szomszédnak!

Galiczia Bukovinában a szara-dornai környéken arany bányát fedeztek föl; 's így ez a természettől mindennemű érczel olly gazdagon ellátott tartományba ezüstjén, rezén, vasán, ólmán, sokféle só-faján, 's a nem régen föltalált ásvány-viaszán (ozokerit, pizasphalt) kívül az érczország legnemesb terményével, arannyal, 's díceskhetik.

A MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁGNAK dec. 12. tartott közgyűlésében I. bemutattal a titoknok gróf Mitrowsky Antal v. b. titkos tanácsos 's cseh kir. főcancellar' küldeményéből, olmitzi prof. Boczek Antal által szerkesztett „Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae” első kötetét (Olm. 1836, 4); 's a társaság' költségein megindított „Romai classicusok, magyar fordításokban” című gyűjtemény' első kötetét, melly Kazinczy' Sallustját foglalja magában. II. Gegó Elek I. t. felolvasta azon régi magyar kéziratok' fajstromát, melyeket mult őszszel Moldvába tett tudományos útja' alkalmával a marosvásárhelyi gr. Teieki-könyvtárban, Mikhazán, Csik Somlyón a' ferencziek' Kantában a' minoriták' tárában, 's Kolozsvárt a' magyar szabóczech, valamint némelly magányos hazafiak levéltáraikban lett, 's megbízatásánál fogva egy résznek másoltatását is megkezdette a' m. t. társaság' számára. III. Egy a' Tudománytár' számára beküldött természettudományi értekezés, a' hivatalosan előadott véleménynél fogva visszaútitatott szerzőjéhez. Egy a' külföldi játékszinbe szánt vigjáték pedig némelly javítások' tétéle végett rendeltetett a' fordítótól közöltetni.

Januarius' 2d. tartott kis gyűlésében az academia a' tudománytár' ujdon választott szerkesztőinek adandó utasítással foglalatokodott az e' végre kiküldve volt választmány' tudósítása' nyomán, 's azt meg is állapította. II. A' titoknok beadván az 1836ra másodsor kiírt történetirási jutalomkérdésre érkezett négy felületet, azok szokott mód szerint az osztálybeli három bírálónak adták át. III. egy a' tudománytár' számára küldött számtudományi 's egy literaturai értekezés vizsgálat alá bocsátatott. IV. Bajza József r. t. előadásra Luczenbacher János r. t. archaeologiai értekezése a' Vereben lett romai sírkövekről a' tudománytárba felvételni; V. egy eredeti szinjáték pedig a' megbízott két bíráló' véleményénél fogva visszautasítatni rendeltetett. VI. A' könyvtár' számára a' szerzők' részéről beküldettek: Zeykfalvi id. Zeyk János' munkái (N. Enyed, 1831. — 33, 2. köt.); 's Munkálatai a' pesti növendek-papság' magyar iskolájának. 3-d. köt. (Pest, 1831.). Kún Pál pápai segéd prof-tól pedig: Antilucetius lipcei (1748) kiadása. VII. Végre a' társaság' kézirat-gyűjteményét Kolosváry Sándor kanonok, 's ig. tisz. tag' 's Olgyai Gáspár ns. Pozsony vmegyei levéltárnok, becses régi iratok' másaival nevelték.

A' m. k. kamra Nemes István nagybányai ispánt az ujdon felállított oláhlaposi uradal.-ispáni hivatalba helyezte által (k. k. tud.)

FRANCIÁORSZÁG.

A' trónbeszéd felolvasta, mint Galignani mondja, alig tartott hat perczig, mi hosszúsága mellett igen szembe ötlött. Az új vagy ujra választott követek meghiteltetésük után az 1837iki ülés megnyitottnak nyilvánították. A' király ismételve meghajtván magát a' hallgatóság előtt, annak zajos „Vive le roi!” kiáltásai közt a' hgekkal együtt eltávozott.

A' pairkamra dec. 28 ülésében kir. rendelet következtében törvényszékké alakult, hogy a' pör a' királyon elkövetett merény szerzője ellen megindíthatassék. — A' követház ezen ülésében 307 szavazó közt 188 szózáttal ismét Dupin választott elnökke a' mostani ülés folyamára. —

A' követház tagjaimár szerkeznek külön osztály-körökben hogy tervöket a' parlament-ülésekre szabályozhassák. A' fölrás megvitatásánál fő tárgy a' constantinei küldvényhad leend; de nem hihetlen, hogy a' ministerek e' vitásoknak Clauzel marsal eljöveteleig elhalasztását javaslatba hozandják. —

A' követház dec. 30ikán, miután titoknokit is megválasztá, Dupin mint ujra megválasztott elnök széket foglalt, mellyen addig Bedoch korelnök üle, 's következő beszédet tartott; „Uraim, kedves társim! Azon becsület, mellyet a' kamra irántam bizonyíta, midőn dolgai vezérletét hatodsor is rám bizta, 's társimnak e' választása, melly szívem előtt olly becses 's előbbi ülésinkben is csak örömet 's hálát gerjeszte bennem, lelkemet ma gyásszal tölti el, mellybe a' király clete ellen elkövetett új gyilkos merény mindnyájunkat súlyesztte. Azonban uraim, a' gondviselés ollyan csudálatra méltó szándékiban, hogy valóságos gonoszbul gyakran jót származtat. Ha e' szánandó merények a' királyszéket veszéllyel környezik is, a' fejdelem személyében mindazáltal olly nemes bátorságát 's olly megtagadását tünteti ki az embernek, melly mellett mindig csak a' király jelenik meg, hogy csudálkozhatni mikép magok közt a' veszélyek közt a' királyságot folyvást szilárdabbnak, a' dynastiát pedig megerősítettnak találja az ember azon meggyőződés által, melly valamennyi jó francziában gyökeresült, hogy olly fejedelmök van, millyet nemzetünk szeret, mint vitészéggel 's lélek-nagysággal teljest. (Élénk tetszés.) Néhány pillanat mulva azon merény után, mellynek majd áldozatja lön, megjelent köztünk 's magatok láttatok, milly derűtséggel foglalta el e' csarnokban emelt királyszékét 's ministerei segélyével kir. köteleességét teljesíté 's az ország ügyei 's érdekeiről e' kamarához szólott. Példája után tegyük mi is, uraim 's kedves társim, habár gyászol is még szívünk, köteleességünket, melly rajtunk, mint nagy nép képviselőin, fekszik, melly érdekei 's jogai védelmét kezeinkre bizta. — Egyedül e' gondolattal eltelve fognak Önök azon kérdések vizsgálatához fogni nyugalommal, anélkül, hogy az

igazság kinyomozásától el hagynák magukat tántoríttatni, 's főleg azon őszinteséggel, mellyre az országnak olly nagy szüksége van, 's mellyet olly méltán vár Önöktől. Önök közül mindegyik mélyen meg van győződve, hogy a' kir. hatalomnak erősnek kell lennie, 's hogy a' kir. sérthetlenségét nem biztosíthatni eléggé. Mindig oda törekvőknek fognak tehát bennünket látni, hogy a' korona alkotmányos jogait elismérjük 's védelmezzük, valamint — 's Franciaországának teljes joga rá számot tartani — a' miénket is minden megtámadástól megóvjuk, 's gyön-geség nélkül azon méltósággal tartjuk fen, melly a' közmunkálásnak becsét, 's a' támaszpontnak szilárdságot ad. Uraim, kedves társim! a' kamarát azon egy érzelemről láttam meghatva, bár azon egy vélemény-től találnám lelkesítelve is! —

A' Gazette des Tribunaux dec. 29ről némelly részleteket közöl a' király élete ellen elkövetett merényről, mellyek többnyire öszhangzanak a' Galignani Messengerével. A' gyilkos, kézművesnek látszik, 's 20, 22 évesnek. Nagysága mintegy 5 láb 2 hüvelyk. Arcza széles, minden kifejezés nélkül. Estve 8 órakor a' Conciergeriebe vitetett, 's Zangiacomi nyomozó bírő börtön-parancsánál fogvást a' fogolyjegyzeékbe iratott. Fogházba vitelkor az orvos megvizsgálván őt, úgy találta, hogy — rühes. „Ön nevét tudnom kell, mondá a' jegyző hozzá, „hogy a' jegyzékbe írhassem azt.“ — „Nekem nincs nevem, felelt ő. — „Atyja neve?“ — „Az később fog jöni.“ — „Ön neve vagy atyjé?“ — „Az eayém“ — mondá, miután egy ideig gondolkozott. — Midőn néhány percz mulva kérdezték: nem akarna e' valamit enni, azt mondá, „Szeregne valamit falni.“ Az ember különben nyugott, 's elfogódatlan; ha vétke nagyságát említik, gunyosan mosolyg 's a' megbánás egyetlenegy hangja sem lebbent még ki ajkán. — Nevét a' Correspondence office levelezési közlése: Jean François Meunier-nek mondja, 's azt állítja, hogy nyerges legény. Megismértetvén, pajtsával már szembe is állítatott. —

Ujabb parisi lapok is erősítik azt, hogy a' gyilkos merényű ifiút valóban Meuniernek híják, 's hogy nagy-bátyja, Barré ur igen tisztes polgár. Meunier megismértetése óta összefüggőleg 's nem szórakoztan felel a' nyomozó bíróság kérdésire. A' megismérést így mondják történetek: Barréban a' lapokban megjelent nyilvános személy leírásra azonnal gyanu gerjedvén tüstint Zangiacomi nyomozó bírőhoz sietett, kinek azt nyilatkozatá, hogy ha a' gyilkos személy-rajza helyes, úgy ez az ő öccse. Zangiacomi erre Barréval nyomban a' Conciergeriebe ment, ott őt a' gyilkossal szembeállítá. Barré sejtései nem voltak alaptalanok, mert a' gyilkosban csakugyan öccsére talált. A' tisztes öreg fájdalom, ki atyjaképen viselte gondját az ifjunak, némileg megrendíté Meunier. — A' gyilkos, egyetlen fija Meunier urnak, la Chapelle st. Denisi földbirtokosnak Paris kapuji alatt, hol sokáig mint bizományos (comissionair) szolgált egy szállítónál (Spediteur.) Az is kiadatott, hogy Lavaux nevű nyereg 's szijgyártó mesternél Montmartre utczában 30 sz. alatt legény kedett, de azt 14 nap előtt elhagyta. Barré ur Athalin tábornoknál való udvarlásán, lehetőleg hogy kegyelmet eszközöljön ki a' királynál öccse számára. Athalin tábornok huzamosan beszélgetett vele. A' királynál udvarolhatásra kért engedelmet azonban megtagadák tőle, minthogy a' király, miután a' pairszék már fölkészíté a' pört, itélet előtt többé nem avatkozhatik az ügybe.

A' Charte de 1830 szerint Meunier 20 — 22 éves, parisi születés, szülőjei vagyonosak. Egy ideig bizonyos nyergesnél legény kedett, hol évenként 1000 frank fizetése volt. Rokonai minden jó tanácsa ellenére sem akarja kivallani; vannak é társai, sőt inkább azt állítja, hogy ő egyedül a' tettes. Nagybátyjával történt szembeállítása keményen hatott rá, úgy hogy idegvonaglásba esett, miért is Dupuis urat a' hatóságú őrség sebeszét kelle hivatni. Nagybátyja mondása szerint vérmessége miatt gyakran van illyes bajnak kitéve, 's azért eret akartak rajta vágni, de a' dologértök tanácsára elmaradt. Dec. 29én a' Conciergerieből a' Luxembourg börtönbe vitetett által. —

A' le Droit hírlap dec. 29én következő anecdotont beszél anélkül azonban, hogy kezeskednék valóságáról: „Midőn Meunier a' Conciergeriebe vitetett, valaki szemrehányásokat tett neki merénye miatt, 's kérdé: vajjon jutott é eszébe anyja? Mire Meunier válaszolt: „Nekem el kelle a' merényt követnem; én 2ik vagyok.“ De a' 3ik mondák neki, tán nem fogott volna ugyanazon bátorsággal birni.“ „Akkor, felele Meunier, a' 4ik szám fogott volna lenni.“ — szintazon lap 30iki számában olvashatni: „Egy tanu Meuniernek általunk jelentett kifejezését „Én 2ik vagyok!“ azon módosítással bizonyolja, hogy Meunier, midőn a' tuileriáktól a' Conciergeriebe vivő kocsi-bul kiszállott, mosolygó arczezal mondotta: „Mit imént mondottam Önöknek, az tréfa volt; mert nekem nincs semmi társam.“ —

A' Bon Sensban következőt olvashatni: „Azt állították Clauzel marsal nyilatkozatából, hogy a' constantinei ügyben minden felelősséget magára vállal, ha a' ministerium neki megígéri, hogy azon szállítványhad fő parancsnokságát, melly három hónap mulva lesz megindítandó, rá bizandja, mit a' ministerium csakugyan meg is ígért. Ha ez így van, akkor a' kamarának nem lenne szabad senkit kímélnie, bárki lenne is az, mivel olly kevéssé gondolnak vele. Bármilly cselszövényeket fognak is felhozni, neki rendületlenül köteleességéhez kell magát szabnia, 's bírői bélyegét megörzenie. Ne mondhassák, hogy összeállítás, vagy két érdekelt párt kiegyenlítése a' nemzeti igazság menetét két vádlott közt megszakasztani képes. —

A' parisi csarnokon dec. 30án Comte a' calaisi főportagazgató írása volt kiszegve, melly által jelenté, hogy dec. 25e óta a' londoni posta meg nem érkezett Doverbe, mert ezen város 's Canterbury közt a' tömérdek hófuvatagok gátolnak minden közlekedést. Mondják

a' hó 17—31 láb magasságu, mi hallatlan dolog Angliában. — Voltak Parisban, kik a' posta ezen elkéstét azon hírközlésre használták, hogy IV. Vilmos angol király meghalt, mi azonban Belgiumba Londonból dec. 26ról érkezett hírek 's levelek által, mellyek ez eseményt nem említik, megezáfoltatik.

A' „republicanus család-társaság“ pöre egyik eskütt viselete miatt a' jövő törvényszéki ülésre halasztaték, mikorra majd új eskütt fogtak választatni. A' figyelmet érdemlő ítélet erről így szól: „Megfontolván, hogy az elnök, miután észrevév, mikép az eskütt egyike a' jour. des Débats-t olvasá, kötelezettnek érzé magát annak figyelmét a' fenforgó tárgyra vezetni, 's hogy ugyanazon elnök a' vallatás alatt tett megjegyzése által nézetét a' tárgyról nyilvánítá 's ehez képest félhetni, hogy az esküttészék nincs kívánt függetlenségi 's részrehajlatlansági állapotjában, 's a' t. ennél fogva a' törvényszék az ügyet a' jövő ülésre halasztja. —

SPANYOLORSZÁG

A' cortesben dec. 17kén szóvitába vegyült Mendizabal Leal követel, kinek azt lobbantá szemére, hogy hazudott, midőn őt (Mendizabalt) a' bayonnei Vasquez házzal folytatott pénzügyben csalárdságról vádolá. Ugyanez ülésben olvasák föl Caballero azon idítványát, mi szerint d. Carlosnak a' királyszezből kizáratása, Beira hgnére 's fiára d. Sebastianra is kiterjesztessék, egyszersmind minden polgári 's katonai hatóság fölhatalmazassék, d. Carlost az elfogatás pillanatában tüstint kivégeztetni. A' biztosság az indítvány első részének elfogadását ugyan ajánlá, de a' 2dikra nézve azt jegyzé meg, hogy a' hazaárulási büntetést csak egy külön törvény által szabhatni ki. Délután títkos ülésben a' cortes a' ministerekkel együtt az Alaix ellen követendő rendszabályokrul tanácskozott. E' vezér ugyanis még folyvást vonakodik a' kormány parancsának engedelmeskedni; annival inkább, mivel sergeiben teljesen bizhatik; mirül különösen meggyőződhetett akkor, midőn Leon az ő elfogatását rendelő ministri parancsal köztük megjelent, általuk azonban kudarczal visszautasították. Ők kéreményt is intéztek a' kormányhoz az iránt: ne fosztaná meg vezérjüket a' parancsnokságtul. Azonban most már, miután ő azt egy ideig önhatalommal gyakorlá, megbocsáthatlan gyöngegség lenne a' kormánytól őt abban megerősíteni. Pedig nagyon bajos ellenkezőt is cselekednie; kivált most, midőn annyi oldalul kell tartania, hogy a' cortesgyűlés által neki engedett korlátlan hatalom miatt nyugtalanságok támadhatnak a' tartományok lakosi közt, mire Cadix, Barcelona és Merida már példát is mutatott. Mi több, még Narvaez és a' hadminister, 's ez és a' sergek között is viszálykodás 's elégtelenség támadt. A' tábornokok, úgy látszik, összebeszéltek; megtagadni a' kormánytul az engedelmeskedést. San-Miguel a' saragossai főkapitány legközelebb azon parancsot vevé: induljon Navarra felé, mi azonban ő tenni elmulasztott. Lehet, hogy mind ezzel Narvaez és Riberonak Madridban megjelenté is összefügg, kiknek sergei a' főváros közelében települtek meg 's tovább menteltre semmi készületet nem mutatnak. — A' dec. 19ki ülésben heves viták folytak az alkotmány-változtatások 's a' törvények kir. megerősítéséről. Domenech igen indulatosan nyilatkozék az általános „veto (tiltom)“ ellen, mellyet a' biztosság 's Olozaga ajánlá 's védelmezett. Az igazságminister e' tárgyra vonatkozólag többi közt azt is erősíté, hogy egyetlenegy külhatalom sem merészlé saját akaratját a' kormányra tolni, mi ez boszankodással vissza ne fogott volna utasítani. 'S e' tekintetben, úgy mond, örömmel készkedem szövetségesinknek igazságot szolgáltatni, 's az e' tárgyrul itt a' gyűlésben mondott állításokat megvetéssel torlom vissza. A' viták még a' következő nap (20ki) ülésben is folytak. Arguelles, mint biztossági tag, jó hosszú beszédet mondott az általános „tiltom“ elfogadása mellett, 's a' gyűlést többi közt azon édes reménnyel kecsegteté, hogy a' sajtószabadság az általános veto minden káttékonyaságnak elejét veendő, mint ezt Anglia példájából láthatni; 's ennél fogva bizást megnyughatónak gondolá a' cortest. A' tárgy iránti viták folytatása azonban más napra is kiterjeszteték.

A' dec. 21, 22 és 23ki ülésekben folyvást az alkotmányváltoztatási viták foglalák el a' cortest. Az általános veto 98 szóval ment keresztül 57 ellen. Még nagyobb szótöbbséget nyert azon törvényszakasz, mi szerint a' királynak joga van a' cortest nem csak összehíni, hanem elhalasztani 's oszlatni is. Ez utóbbi esetben mindazáltal ismét köteles azt bizonyos meghatározott idő mulva egybe gyűjteni. — A' ministerium, ugymond egy madridi levelező, mind e' végzeményt igen jól tudandja használni. A' személyes szabadság elleni fölhatalmazást már gyakorlatba is vevé, 's mint hallatik 100 föllengősdi pártbeli tag ellen bocsáta ki számzó parancsot, ámbár a' törvényt csak dec. 24én hirdeté ki a' fővárosban. Az ugyane' napi ülés egyébiránt nem kedvező volt a' ministerekre. Calatrava azon előterjesztése ugyanis, hogy Pio Pizarro a' hadministréi osztálynál al-titoknokká, Lujan követ pedig politikai intézővé nevezetessék, a' gyülekezeten olly keves pártolást nyert, hogy a' szavazatok közül csak 20 volt mellette, 90 pedig ellene. Ez Calatravát egészen elbámitotta. — A' 200 millió realnyi kinszerített kölcsön-beszédés igen késkedve történik; pedig a' ministerium sokkal nagyobb pénzügyben van most mint valaha. Jó kénytető szert vél ugyan a' kormány találni abban, hogy a' nem fizetők neveit kihirdeteti. Azonban ezzel mit sem nyere: legfőlebbis egy okkal többetnyújt idegenkedésre. Az 50 ezer ujoncz összegyűjtése sokkal jobb sikerrel halad; mi szinte kárára van a' kormánynak, mert ez ismét csak adosságit szaporítandja a' nélkül, hogy a' királyné ügyének szembetűnőleg használja. E' fiatalágnak egy jó főnökre volna szüksége, hogy magát illően oktattatna 's a'

haza és királyszezi szolgálatra idomítottak képes lenne tudni; de Spanyolországban épen olly férfiak hiányzanak, olly józan fejűek t. i., kik hivatalos buzgóságukkal nagy mértékben párosítják a' hazafiságot. Most Narvaez az egyellen napi hős Spanyolországban. Pedig nem igen kitűnő szellemi tehetségű fogva könnyen fölvehetni, hogy nem sokára játékszere 's kénylaptája lesz valamely pártnak. Elringatják őt azon hiedelemben, mintha ő megannyi véres csatában diadalmaszkodott volna! holott még eddig csak utána ballagesált Gomez hadsergének, 's legfőlebb is az aboul elmaradoztakat vagy az utócsapatot merészlé néha megtámadni. Néhány nap előtt, midőn a' cortesgyűlésben megjelent: tüstint mindenek szeméi ő rá fordultak; Cardero pedig hozzá sieté, 's a' néző-pölczrul az előterembe vivé a' ministerek társaságába. Azonban ez nem is lehet most máskép, midőn alig találhatni a' vezérek közt egy valódi hívet a' királyszeznek, — 's jól értesített személyek állítása szerint bizonyos, hogy Rodil és Alaix valószínű hazaárulók, minőknek őket már a' hírlapok nyilvánosan hirdették. Beszélék azt is, hogy Alaixt Rodil birta volna engedelle is igere, tartván, hogy az Alaix által leteendő parancsnokságot ollyas valakire bizandhatná a' kormány, ki d. Carlosnak meggyőződésből ellensége levén, ügyének kitelhetőleg ártani ügyekeznék. Narvaez czélszerű utasításokat kapott a' kormánytul, mellyek szerint a' hadsereg fenyitékét állíthassa vissza 's a' pártosak ellen jó sikerrel munkálhasson. Madridul elmenté előtt fényes lakomát adtak számára, mellyen a' cortes elnöke 's mintegy 40 követ is jelent meg. — Az Alaix parancsi alatt volt hadosztály végre csakugyan előállott vezérül 's az éjszakai sereg főparancsnoka rendelkezési alá hajlott. A' Vapor azon hírt támasztá, hogy a' francziák Castellane vezér alatt berontottak Cataloniába. Ez által, úgy látszik, a' pártosokat akará megrezzeníteni; álnokságaért azonban mégis aligha feleletre nem vonatik.

Bilbao fölött még mindegyre bizonytalanul lebeg a' jó vagy bal szerencse. Annyi bizonyos, hogy Espartero szorult helyzetben van, mióta Gomeznek 5000 főből álló csapata Ordunába nyomult, Cabrera pedig az Ebro jobb partján Clonard tábornokot tehetetlen állapotban tartja. Esparteronak csak hirtelen cselekvés által lehetne magán és Bilbaoen segíteni; mielőtt t. i. Villareal a' nevezett carlosi czinbora-főnökökkel érintkezésbe jöhet, 's munkálatit összevetett vállal kezdhetheti meg. Ha Bilbaot meghódíthatják: egyenesen Madrid ellen szándékoznak a' carlosiak. Annyival siralmasbnak látszik pedig Bilbao jövődjé, mivel az angol segédsereg is nemcsak hanyagon sőt idegenkedőleg viseli magát zsoldbeli ki nem elégtétele miatt, minék következtében néha zsarlásokat is követ el a' népen. Maga Evans tábornok dec. 7kérül a' kormányhoz intézett irata szerint f. h. 7kén iduland Angliába, 's ha a' spanyol kormány meg nem akarna egyezni eltávozásában, véges elbocsátását fogja kérni.

Jelszky m. lapjainkban említett ügyének az angolkövet közbenjárására azon vége lön, hogy a' nevezett gróft személytvesztés mentesség alatt a' kormány szabadon ereszté.

PORTUGÁLIA

Lissabonbul érkezett 's dec 17keig terjedő hírek szerint, az országos kincstár annyira kiürült, hogy a' királyné 's háztartása számára esendő országosan megajánlott költségnek egy egy hónapra esendő részét is alig tudják előteremteni. A' hadsergek 's tisztviselőknek már 5 hónapi díjak fizetetlen. Ily körülmények közt természetesen napul napra növekszik az elégtelenség. A' magokat úgy nevezni szokott 1822-ki alkotmánypártiak (constitutionalisták) megvető tekintet mutatnak a' királyné 's herczeg iránt, midőn velők utcán találkoznak, a' föllengősdiék pedig még csak kalapjokat sem emelintik meg. A' többi lakosság azonban szokott tisztelettel üdvözli őket. A' kormánynak minden abbéli igyekezete sikerellen maradt, hogy a' nemzetörség néhány zászlóaljánál az ujdun hadfenyitékét divatba hozza. E' tárgyan a' lissaboni polg. kormányzó egy beszédet akart hozzájuk intézni m. h. 11kén; de azok ellené zudultak, 's neki távoznia kellett. Hatalommal pedig nem lehet őket kinszeríteni, mert a' fegyverek legnagyobb része idegenkedik a' kormánytul, melly e' szerint magát minden erőtul megfosztva látja. — Híre volt, hogy a' főváros előtt horgonyzott franczia hajóhad dec. 18kán elvitorlázni készült; az angolt azonban megmaradandónak rebesgetik, hogy a' cortesmegnyitással netalán bekövetkező ügyfordulatnak szemtanuja lehessen.

ANGLIA

A' mostan adati szokott politikai lakomákon erős beszédek tartatnak, de a' szárazföldi lapok azokat vagy egészen elhallgatják, vagy igen halvány színben adják. Nem rég O' Connell Droghedában, Irlandban, hol a' reformerek lakomát adtak tiszteletére, többek közt így nyilatkozott: „Éltem fáján már elsárgultak a' levelek, de szívem még ifjú, fejem még ép, 's úgy hiszem, ha a' szomorú szükség kívánna, karom sem tartoznék a' leggyöngébbekhez a' csatában. (Hangos tetszés.) Miért szólok én így, én egész életemben a' béke embere, miért szólok így? Miért merészlek én, ki egész politikai pályámon minden változást v. zendülést, még ha csak egy csöp vérbe kerülne is, megátkoztam, a' közelgő harcra illy módon emlékeztetni? Miért kívánom folyampinkat megegyeszen inkább irlandi vérral befőstelve látni, mint tovább szenvedni azon gúnyt 's alacsonyítást, mellyet elkövettek rajtunk. Inkább szíveljük házaink 's mezeink elpusztulását, kirabolatását, nőink 's leányink elhurczoltatását; inkább törjük még egyszer a' büntető törvény (poenal statutum) megújított kegyetlenségét személynk 's tulajdonunk ellen, mintsem alá vessük magunkat azon gyalázatnak, mellyel egy Lyndhurst és pártja illetett benünket. Mondom nektek, nem akarjuk, 's nem fogjuk

tovább szenvedni. (Lármás tetszés) Úgyünk Isten és ember előtt jó és igaz, a földön semmi hatalom sem gátolhat, hogy e' gyalázati jármót meg ne törjük. Jogainkat és szabadságunkat meg kell nyernünk, az igazi törvényhozói unio jólétét meg kell szereznünk, különben — — "O'Connell dörgő, zajos tetszéskiáltás közt ült le. —

A' nép ellenzése az egyházi adó megfizetésében folyvást növekszik. Noha itt ott erőszakosan is megveszik azt, de azért seholy tartatnak nyilvános gyűlések, hogy elve támogattassék. Sőt inkább nem rég egy brightoni gyűlésben, hol több megjelent 2000 embernél, részint disszenter részint főegyházi tagok, erős végzések hoztak ezen adó ellen. Itt Hume 's még néhány parlamenttag léptek föl szónokul. A' helyett, hogy az egyházi vagyon híjánja, melly ezen adó-eltörles által abban támadni fog, az egyházi székek adójával fődöttnék, mint John Russell lord javasolja, Hume azt hozá indítványba, hogy a' káptalanbeliek 's dékánok henye hivatalai szüntessenek meg az angol főegyházban, mellyek az országnak évenként 350,000 font sterlingbe kerülnek. —

A' M. Herald szerint a' lócsenés Angliában igen terjedez. A' „Hue and Cry.“ (azaz a' nyomozó körlevelek vagyis currensok jegyzéke) felnyire lopott lovak leírásával vala megtöltve, 's a' tolvajok feladására tetemes jutalmak is vannak kitéve. Angliában a' pénzhamisítás és tolvajság majd legnagyobb bűn; legalább legszigorubbán bánnak tetteikkel.

A' londoni city köztanácsában, melly önszántából azon dicséretes kezdethez fogott, hogy enmagát kijavítsa, Herriny ur, annak egyik tagja, a' számadásokból szorosán kimutató, hogy áltáljában 10 évet vevén föl, a' városi tanácsnok urak nőjeikkel 's családokkal a' községi pénztár rovására évenként 6803 ft. sterling 13 kr. és 9 pence árnyit ettek itt meg, nem számítván egy tulajdon ünneplés lakozást, melly közönségesen 1000—1200 ft. stgbe került, honnét megfoghatni, miért talált az angol városhatóság-javító törvényjavaslat oly nagy ellenzésre. —

Cumberland Pacquettartományi hírlap szerint ott oly mozgonyerőt találtak föl, mellyet közönséges országutakon posta- 's egyéb kocsikra is alkalmazhatni, 's mellynél négy lóerő egy angol mér-földre mintegy 6 pencebe (18 p. kr.) kerül. — A' feltaláló Angliában szabadítékot nyert rá, 's hasonlót a' szárazföld legtetemesb statusaiban, valamint az egyesült statusokban is eszközölni szándékozik. —

OROSZORSZÁG.

Sz. Pétervárott dec. 18án ülték meg a' czár név napját nagy fényvel. Délelőtt ünnepélyes isteni tisztelet volt a' téli laksz. egyházában, mellyen ő felségök, az egész czári család, 's valamenyi fő hatóság jelen volt. Utána ő felségök a' szerencsekívánásokat fogadták el. Este a' város ki volt világítva. —

A' kormány azt adván elő, hogy a' zsidóság közt sok tiltott könyv forog, ő felsége megparancsolá, hogy a' zsidók mindazon vizsgálat nélkül nyomott, vagy engedelem nélkül külföldről hozott könyveket egy év alatt az illető hatóságnak átadják, később kinél hasonló tilos könyv tállatnék, a' törvények egész szigorúsága szerint fog bűnhődni. A' felvigyázat könnyítésére pedig valamenyi zsidó sajtó-intézet az egész birodalomban eltörlesztelik, csak a' kiewi és wilnai hagyatván meg, hova különkönyvvizsgálók rendeltettek.

A' czár következő törvényt bocsátott ki a' mohammedanusok házasságáról: Ha az orosz birodalomban ezentúl valamely mohammedanus nője keresztyén hitre tér, a' házasság csupán akkor állhat meg, ha a' férfi leköteli magát, hogy további élte idejét egyedül ezen asszonnal éli, többi nőjeit pedig elbocsátja; különben a' házasság felbontatik, 's az asszonynak megengedtetik mással lépni házasságra. — A' ministerium lapja hosszú cikket közöl Oroszország kaukazontuli birtokról, mellyben megczáfolni ügyekszik mind azt, mit külföldi lapok e' birtokokról híreszteltek. —

Pétervár e' század elején 220,208 lakost számlált; 1812ben 308,474et, 1825ben 424,741gyet, 1833ban 442,896tot, mellyek közt 301, 870 férfi és 141,026, nő nemű vala (megfordított arány). A' házak száma azon évben 7976ra ment, mellyek közül 2730 kőépület. Ochtá egykor falu Sz. Pétervár mellett, mint új negyed, vagy külváros (a' tizenharmadik) egészen a' városhoz csatoltatott.

Dec. 9én nyitották meg Sz. Pétervárott a' nagy kő játékszint. Ezt még 1785ban Tischbein építette, 1802ben és 1817ben megújították, most pedig Cavos építómester egészen újdun alkotta, 's a' világ legnagyobb játékszintje közé emelte. A' bevételt tölt háznál 6000 rubelre számíthatni (1800 tallér). Az előadások eredeti orosz daljátékkal nyitattak meg, mellynek ezíme: Életet a' fejedelmért, textusát írta Rosen báró, muzsikáját Glinka. Jelen volt az egész czári udvar kíséretével.

A' czár a' doni kozákoknak új léteges (organicus) alaptörvényta-dott, melly a' katonai 's polgári igazgatás minden ágaira terjeszkedik. Ezen alaptörvény már mult év január 1én hozott dívatba, 's mint mondják, a' kozákoknál oly köz megelégtülést nyert, hogy minden arra felszólító parancs nélkül, mint a' pétervári lapok írják, küldöttséget neveztek, melly a' czárnak a' doni kozákság köszönetét nyilatkoztassa. E' küldöttséget a' trón-örökös mutatta be a' czárnak, ki azt igen igen nyájasan fogadá. —

Az orosz kereskedési lap az 1835 's 1836ki Sund-hajózást egybehasonlítván, azt találja, hogy az orosz hajózás aránylag leg-többet szaporodott ez évben 's e' tekintetben majd versenyt fu-

tott az angol hajózással. — X Károlyért az orosz udvar is gyászt öltött. —

TÖRÖKORSZÁG

Konstantinápolyból dec. 14ről írják, hogy a' porta 's Anglia közt némileg barátságosra változni kezdő viszonyok egy ujra közbejött dolog miatt ismét fenakadtak. Ugyan is úgy látszik, mintha Ponsonby lord Churchill ügyemért Urquharttal meghasonlott volna abban, hogy az egyik a' porta által adott elégtétellel megelégtült, a' másik nem; mindegyik maga értelmében tevé kormányának a' tudósítást 's midőn sokan a' dolognak végét vagy elaltat hitték, hirtelen új utasítások érkeztek a' külministertől, hogy a' porta által Churchill ügyében eddig adott elégtétel kevés, hanem Ponsonby lord e' fölött még Muscher Ahmed Fewzi basa újdun kinevezett nagydmiralnak, mind ezen hivatalából letételét, mind a' kudavendikiari basaságtól megfosztatását sürgesse, mert a' Churchill elleni ügyben magát iránta nyersen 's részrehajlólag viselte. Ponsonby lord tehát a' portának egy illy értelmű jegyzéket nyújtott be, 's már most természetesen feszülten várják, mi lesz e' lépésnek sükere 's vége. —

Dec. 12én, mint a' szultán születés-napján a' meghatározott órákban a' főváros álgytelepjei 's török hadihajók üdvövéseket tőnek A' szultán a' ramasan (nagy böjt) miatt csak este akará az ország főméltóságai szerencsekívánását elfogadni. Éjjel a' Bosporus mindkét partja, 's a' révmelléki házak kivilágítottak. — A' szultán Said basát, 2dik vejét a' nagyúri őrsereg musirjává 's az ország-védség, az őrség, és sergek seraskierjévé nevezvén ki, meghagyta, hogy Kiszasia valamenyi helytartóságai musirjai 's ferikjei az országvédséget (Landwehr) illető minden ügyben Said basához folyamodjanak, neki adjanak mindenről tudósítást; 's hogy e' méltóságnak még magasb rangot adjon, őt Anatólia seraskierjévé nevezte ki.

OLASZORSZÁG.

Nápoly dec. 15kén: „A' következő szomorú eseményt közlik Algierből: Bizonyos Guisepe Maria Sacco nevű szicíliai, ki a' francziák elfoglalásaig rabszolga volt ottan, 's azóta mint mezei ember szép vagyont szerze magának, családjaához tartozó hét személylyel együtt, benszülőttek által, kiket szolgálójába fogadott, kegyetlenül meggyilkoltatott. Felesége fiatal mahoni nő volt, kinek szü-léji 's testvérei mind vele laktak a' jőszágon őt mérföldnyire Algierből. Csak az asszony 's egy szolgáló menekheték meg, a' buzába rejtvén el magukat. A' gyilkosok minden házi bútort elrablották, 's e' fölött 3000 aranyat kész pénzben. —

ELEGYHÍR.

Villeneuve Bergamont statisztikai munkát adott ki, mi szerint az európai szegények száma 10,897,333ra megyen a' 226,445,200-zat tevő európai lakosság közül. Ezekből 3 millió 900 ezer Angliára esik, mi az ottani népességnek mintegy hatodrésze. Az ottani erőművek 180 millió ember munkáját pótolják. — Németországban, hol a' lakosság legnagyobb része földműveléssel foglalat, csak 680 ezerre megy a' szegények száma, mi a' népesség huszad-részét teszi. Az ausztriai birodalomban, említett munka szerint, a' szegények oly arányban állnak az egész népességhez, mint 1:23-hoz, vagyis 1,283,000 szegény, 32 millió lakos közül. — Dániában majd hasonló arány van; itt a' földművelők úgy állanak a' gyár-művesekhez, mint 4:1hez; 's a' szegények a' népességhez mint 1:25hez. — Spanyolországban közel 14 millió lakos közül 450 ezer szegény van, 's a' földművesek úgy állanak a' gyár-művesekhez mint 5:1hez; a' polgári háboru azonban lehetőleg más arányt okozott. Franciaországban 32 millió lakos közül 1,600,000; vagy 30 közt 1; Olaszországban 19 millió 44 ezer közül 750 ezer, vagy 25 közt 1; Belgium 's Németalföldön 7 közt 1; Portugálban 3,530,000 l. közül 141 ezer. Poroszországban 12,700,000ból 425 ezer, európai Oroszországban 52,500,000ból 525 ezer vagy 100 közt 1; Svédországban 25 közt 1; Schweizban 1,721,000 l. közül 17 ezer szegény. Az egész fölszámításból az tűnik-elő, hogy a' földművelő országokban aránylag sokkal kevesebb, a' gyár-munkával 's kereskedéssel foglalat statusokban pedig sokkal nagyobb a' szegények száma.

GABONAÁR. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs	készler.	rozs	árpa	szab	kukur.	kőles
dec. 29én Ungvár	90-87	86-82	46-44	50-46	34-30	68-64	—
„ 30án N. Becsker.	90-80	70-60	—	50	40	70-67	—
„ 31én Baja.	87-73	60-41	53	53	30	80	—
„ 31én Pécs	80-70	55	50	55	35	75	—
„ 31én Miskolcz	100-98	73-70	57-54	50-48	30-27	85-80	230-220
jan. 3án Debreczen	110-100	80	65	62	50	85-80	120
„ 4én Fejérvár	85-80	65-60	48-46	47-45	35-33	80-75	90-88
„ 5én Mosony	110-70	60-50	52-48	48-40	38-34	92-75	—
„ 6án Uj-Becse	90-80	75-65	—	50	45	70	—
„ 7én Szeged	80-75	70-75	60	55	50	80	100
„ 7én Komárom	72-72	—	47-47	45-44	26-26	80-76	—
„ 2án Beszterczeb.	115-88	—	62-58	58-52	30-26	—	—
„ 3án N. Szombat	85-73	—	43-41	40-37	31-27	76-72	—
„ 7én Pozsony	94-80	—	57-54	41-40	35-32	—	—

PÉNZKELET Bécs, január 11én 5 pCentes statusköt. 1019/16; — 4 pCentes 99 31/32; — 3 pCentes 75 5/8; — 1821iki 100 frtos kölcson 140 's 5/16 — 1834ki 100 frtos kölc. 591 7/8; bécsvárosi 2 1/2 pCentes bankköt. 66 bank-részv. 1372 1/2.

BUDAI LOTTERIA jan. 11kén: 49. 36. 8. 60. 66